

رونمایی از مجموعه تست‌های تخصصی استعداد سنج فنی-مهارتی (J.SH) توسط متخصصان ایرانی

مجموعه تست‌های تخصصی استعداد سنج فنی - مهارتی J.SH با طراحی و ایده‌پردازی متخصصان ایرانی، جهت تشخیص استعداد و مهارت افراد بالای ۵۱ سال طراحی شد.

مجموعه تست‌های تخصصی استعداد سنج فنی - مهارتی J.SH با طراحی و ایده‌پردازی متخصصان ایرانی، جهت تشخیص استعداد و مهارت افراد بالای ۵۱ سال طراحی شد. به گزارش روابط عمومی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی به نقل از خبرگزاری فارس از تبریز، دانش آموزان سال اول دبیرستان و کنکوری‌ها و خانواده‌های آنها هر ساله با نزدیک شدن به پایان سال تحصیلی و فرا رسیدن زمان تصمیم‌گیری در مورد انتخاب رشته سال دوم و همچنین انتخاب رشته کنکور، دچار تردیدها، نگرانی‌ها و سردرگمی‌هایی می‌شوند و به جای اینکه این نوجوانان و جوانان استعدادیابی و در ادامه، علاقه‌سنجی شوند، بیشتر از روی چشم و هم‌چشمی، وارد رشته‌ای می‌شوند که آینده‌ای از تبع آن ندارند.

دکتر جواد شادی، مشاور آموزشی و هدایت شغلی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای آذربایجان شرقی اخیراً ایده‌ای برای طراحی استعدادیابی و علاقه‌سنجی، ارائه کرده است که این ایده به صورت اولین بار توسط دکتر شادی و تیم متخصص ایشان، با نام مجموعه تست‌های تخصصی استعداد سنج فنی - مهارتی J.SH طراحی شد.

جواد شادی، ایده‌پرداز و صاحب امتیاز این طرح، در گفت‌وگو با خبرنگار فارس اظهار کرد: ظرفیت یا توان فرد برای یادگیری یک موضوع خاص یا رشد یک سری از مهارت‌های ویژه را استعداد می‌گویند که برای تعیین ظرفیت‌های درونی از آزمون‌های استعدادیابی استفاده می‌شود که این آزمون‌های استعدادیابی نیز آزمون‌هایی هستند که برای اندازه‌گیری توانایی انجام یک فعالیت ویژه مانند موسیقی و هنر، مهندسی معماری، مکانیک و کار نویسندگی و غیره به منظور پیش‌بینی شایستگی فرد در این زمینه طراحی شده‌اند.

وی افزود: آزمون‌های استعداد می‌توانند میزان پیشرفت مورد انتظار افراد را در یک فعالیت خاص پیش‌بینی کنند و در عین حال می‌توانند برای طبقه‌بندی افراد به صورت گروه‌های همگن برای مقاصد آموزشی، جدا کردن افراد جهت برنامه‌های آموزشی خاص و یا کمک افراد در انتخاب شغل یا رشته‌های تحصیلی‌ای که احتمال موفقیت‌شان در آنها بیشتر است به کار برده شوند.

ایده‌پرداز مجموعه تست‌های J.SH خاطرنشان کرد: در حال حاضر در سازمان‌ها و موسسات آموزشی و مراکز صنعتی معمولاً از آزمون‌های استعداد تحصیلی شغلی رایج و غیر بومی (اکثراً غربی) استفاده می‌کنند که معمولاً به صورت کلی طراحی شده‌اند و در تعیین جهت کاری فرد به صورت تخصصی می‌باشند و این یک مشکل اساسی برای تعیین و تشخیص نوع فعالیت آموزشی و عملکردی فرد در جامعه محسوب می‌شود که می‌تواند تبعات منفی برای افراد سازمان‌ها و جوامع دنیا داشته باشد.

شادی ادامه داد: اهم ایرادی که تست‌های استعدادیابی غیر بومی و غربی دارند این است که معمولاً توانایی و استعداد افراد را بر اساس قالب شخصیت فرد اندازه‌گیری می‌کنند که به نظر می‌رسد در عصر کنونی و دنیای مدرن امروزی، کار اشتباهی است.

وی ادامه داد: بنابراین برای اولین بار در سطح دنیا، جهت مرتفع کردن این مشکلات که از جانب چند تن از اساتید مجرب و اعضای هیات علمی دانشگاه‌های ایران، ایده و طرحی برای ساخت و طراحی تست‌هایی که بتوانند به صورت تخصصی استعداد و توانایی ذاتی فرد را تعیین کنند، تدارک دیدند که حاصل آن شکل‌گیری و ساخت مجموعه‌ای از تست‌های عمومی و تخصصی در ۴ خوشه (صنعت، خدمات، کشاورزی و فرهنگ و هنر) در قالب ۶۴ گروه تخصصی از بین حدود ۵ هزار رشته شغلی در خوشه‌های چهارگانه می‌باشد که به صورت کاملاً کارشناسی شده، بر اساس آداب و رسوم و فولکلور ایرانی و همچنین بر پایه فرصت‌های شغلی موجود در کشور عزیزمان، با بهره‌گیری از مجرب‌ترین تیم اساتید استعدادسنج جهانی دانشگاه‌های ایران، ویژه گروه سنی ۱۵ سال به بالا، طراحی شده‌اند.

شادی متذکر شد: مجموع تست‌های تخصصی استعداد سنج فنی - مهارتی J.SH نامگذاری گردید،

بر همین اساس، مجموعه حاضر، متشکل از یک تست برای سنجش استعداد عمومی متقاضیان انتخاب رشته تحصیلی، شغلی و آموزشی که از ۳۰ سوال در حیطه شش گانه؛ روابط اشکال، تجسم اشکال، استدلال عملی، روابط اعداد، روابط کلمات و معانی واژه ها، طراحی شده است که متقاضیان می توانند در ابتدا با پاسخ دهی به سوالات استعداد سنج عمومی، توانائی ذاتی خود را در یکی از حوزه های صنعت، خدمات، کشاورزی و فرهنگ و هنر، تعیین کنند.

وی افزود: بعد از تعیین محور، که در تست حاضر به عنوان خوشه، مطرح شده است، فرد وارد پاسخ دهی به سئوالات تخصصی خوشه تعیین شده می شود که حاصل آن، استخراج اولویت ها در تعیین نوشته های مربوط به خوشه هاست که در پایان امتیازبندی، گروه های مربوطه به خوشه ها مشخص شده است. بعد از تعیین گروه های تخصصی، وارد مرحله علاقه سنجی از بین رشته های زیرمجموعه این گروه ها می شویم که با مصاحبه مستقیم مشاور آموزشی و هدایت شغلی با فرد مورد نظر انجام می گیرد. نهایتاً باتوجه به اینکه الزاماً و ضرورتاً باید دو مقوله استعداد و علاقه در کنار همدیگر باشند تا رشته منتخب شغلی یا تحصیلی به ثمر بنشیند، چرا که مکمل یکدیگرند، از این رو در مرحله نهائی، علاقه و استعداد درونی و ذاتی فرد، بطور دقیق و به همراه جزئیات آن، تعیین می شود.

شادی به تعداد رشته های تخصصی و سئوالات هر یک از خوشه ها اشاره کرد و گفت: تست استعدادسنج عمومی با ۳۰ سؤال برای چهار خوشه، تست تخصصی خوشه صنعت با ۳۲ گروه تخصصی با ۹۶ سؤال، تست تخصصی خوشه خدمات با ۱۱ گروه تخصصی و ۳۳ سؤال، تست تخصصی خوشه کشاورزی با ۱۰ گروه تخصصی و ۳۰ سؤال و تست تخصصی خوشه فرهنگ و هنر با ۱۱ گروه تخصصی و ۳۳ سؤال است.

وی ابراز داشت: در راستای رعایت عدالت در پاسخگویی به سئوالات تمام رشته های تخصصی و برخی ملاحظات علمی، سئوالات تمام رشته ها به صورت پراکنده توزیع شده است و به فهرست دقیق سئوالات هر رشته نیز در جدول و پاسخنامه امتیازدهی تخصصی هر رشته، درج شده است که می تواند راهنمایی برای مسئولان اجرایی پرسشنامه باشد.

ایده پرداز و صاحب امتیاز مجموعه تست های J.SH با بیان اینکه، از مهم ترین ویژگی های یک آزمون، تعیین روایی و اعتبار آن آزمون است، گفت: روایی یعنی اینکه آزمون باید چیزی را اندازه بگیرد که برای اندازه گیری آن ساخته شده است.

وی ادامه داد: لازم به ذکر است تمام سئوالات تست های عمومی و تخصصی پرسشنامه استعدادسنج شغلی، تحصیلی و آموزشی حاضر، توسط متخصصان رشته های مرتبط بوده و ساخته شده است از این رو برای اطمینان بیشتر، پس از نهایی شدن تست، به منظور تعیین روایی مجدد پرسشنامه، از ۱۰ نفر از مهندسان و متخصصان رشته های انتخابی به منظور سنجش روایی بیرونی (صوری و ظاهری) و روایی درونی (سازه و محتوایی) آزمون استفاده شده و پس از بررسی توسط متخصصان، روایی ظاهری و محتوایی پرسشنامه حاضر، مورد تأیید قرار گرفت.

شادی خاطر نشان کرد: اعتبار یک آزمون نیز، تعیین ثبات و پایایی نتایج آن در اجراهای متعدد است.

وی افزود: در همین راستا و برای تعیین ثبات و پایایی تست حاضر، پرسشنامه های عمومی و تخصصی در فرم نهایی بر روی 72 نفر (42 نفر دانش آموز پایه نهم 15 و 16 ساله و 30 نفر از هنرجویان هنرستانی رشته های مختلف برق، صنایع فلزی، مکانیک، کامپیوتر و هنر) به صورت نمونه اجرا شد.

این مشاور آموزشی تصریح کرد: برای تعیین ضریب اعتبار پرسشنامه از دو روش اجرای مجدد تست و روش دو نیمه کردن استفاده شد که با استفاده از فرمول اسپیرمن- براون ضریب اعتبار پرسشنامه در روش دو نیمه کردن 0/91 بدست آمد.

وی افزود: در روش اجرای مجدد تست نیز با استفاده از فرمول ضریب همبستگی پیرسون ضریب اعتبار 0.87 بدست آمد که نشانگر اعتبار قابل قبول این پرسشنامه می باشد.

شادی به اعضای تیم سازندگان مجموعه تست های استعدادسنج فنی - مهارتی J.SH اشاره کرد و گفت: دکتر وحید خدائی، دکتر مجید دلاور، دکتر جمشید برزگری و اینجانب، اعضای این تیم تخصصی هستیم.